

**hbo-master
Bestuurskunde
Hogeschool NCOI**

15 augustus 2016

NVAO uitgebreide Toets nieuwe opleiding

Adviesrapport

Inhoud

1	Samenvattend advies	3
2	Werkwijze	5
3	Beschrijving	6
	3.1 Algemeen	6
	3.2 Profiel instelling	6
	3.3 Profiel opleiding	7
4	Beoordeling	8
	4.1 Beoogde eindkwalificaties	8
	4.2 Programma	11
	4.3 Personeel	15
	4.4 Voorzieningen	16
	4.5 Kwaliteitszorg	17
	4.6 Toetsing	19
	4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	20
	4.8 Algemene conclusie	21
	4.9 Aanbevelingen	21
	4.10 Graad en CROHO-onderdeel	21
5	Oordelen	22
	Bijlage 1 – Panel	23
	Bijlage 2 – Locatiebezoek	25
	Bijlage 3 – Documenten	27
	Bijlage 4 – Afkortingen	29

1 Samenvattend advies

De hbo-master Bestuurskunde die Hogeschool NCOI (NCOI) voorlegt voor een Toets nieuwe opleiding is een unieke opleiding in Nederland. Er bestaan geen andere hbo-opleidingen Bestuurskunde op masterniveau. Naar het oordeel van het panel staat de opleiding daarmee voor een interessante uitdaging om een juist op de toepassing en nauw aan de beroepspraktijk verbonden opleiding Bestuurskunde op masterniveau te ontwikkelen. Deze hbo-master Bestuurskunde heeft als doel professionals die in het bestuurskundig domein werken diepgaande kennis, inzichten en vaardigheden bij te brengen op alle aspecten binnen dit domein. De afgestudeerde moet hierdoor actief kunnen bijdragen aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken door het voeren van beleid, het managen van organisaties en inter-organisatorische netwerken en het vormgeven van bestuurlijke arrangementen. NCOI biedt de opleiding aan in een duale en deeltijdse variant, en op verschillende locaties.

Het panel kan zich vinden in de wijze waarop de opleiding de visie en positie in het beroepenveld heeft beschreven. De doelstellingen zijn geformuleerd aan de hand van een adequate beschrijving van verschillende trends die een rol spelen in het werkveld van de bestuurskundige. Het panel is van oordeel dat deze beschrijving een goed uitgangspunt vormt voor een actuele opleiding in de bestuurskunde. De beschreven trends zijn relevant en herkenbaar. Ook heeft NCOI uitgebreid de verschillende rollen en taken beschreven en deze uitgewerkt in duidelijke eindkwalificaties. Op basis van de beoogde eindkwalificaties meent het panel dat de nieuwe hbo-masteropleiding een interessante toevoeging vormt aan het aanbod van opleidingen bestuurskunde en ook kan bijdragen aan de verdere professionalisering van de beroepsgroep.

Het panel vindt dat dit programma de student voldoende voorbereidt op de beroepspraktijk. Het is van voldoende niveau en ook voldoende internationaal georiënteerd. Bij de onderzoeksvaardigheden ligt het accent sterk op het verzamelen van empirische gegevens. Er zou meer aandacht kunnen komen voor het analyseren van data en het beoordelen van de betrouwbaarheid van statistiek. De eindkwalificaties zijn vertaald naar een relevant kern- en topprogramma waardoor studenten zich kunnen verdiepen en/of verbreden in de verschillende onderdelen van de bestuurskunde. Omdat studenten een relevante werkkring en/of relevante ervaring hebben, zullen zij ook in staat zijn de samenhang en relevantie van de onderdelen te zien. Het panel is van mening dat de inhoud van het programma studenten voldoende de mogelijkheid biedt om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

De modulaire inrichting van het curriculum biedt de student veel flexibiliteit. Het verbinden van theorie en praktijk staat centraal in deze opleiding en deze opleiding biedt studenten de mogelijkheid om te leren van en in hun eigen werkomgeving. Het is van belang dat de opleiding toeziet op de kwaliteit van de ingebrachte ervaring en ook deeltijdstudenten dienen voldoende materiaal te hebben uit de beroepspraktijk als ze dat zelf niet hebben. De opleiding ziet er voldoende op toe dat de studenten die instromen in het programma een passende vooropleiding hebben. Dat is ook vastgelegd in de onderwijs- en examenregeling.

Het panel vindt de inhoudelijke kwaliteit van docenten voldoende voor het aanbieden van dit programma. Een domeindeskundige lector draagt bij aan de inhoudelijke ontwikkeling van het programma en de onderzoeklijnen. NCOI ziet ook toe op de didactische kwaliteiten van docenten en besteedt veel aandacht aan de organisatie van de opleiding.

Er zou in de ogen van het panel meer beleidsmatige aandacht mogen zijn specifiek gericht op personeel in een masteropleiding. Ook in het organisatiemodel van NCOI moet hiervoor ruimte zijn.

In de praktijk verzorgt NCOI de meeste lessen alleen in Utrecht. Het panel vindt het van belang dat de opleiding correct communiceert naar (potentiële) studenten over de studeerlocatie. Het gebruik van een online leeromgeving wordt gewaardeerd door studenten, maar deze kan nog verder worden verbeterd.

NCOI gebruikt een systeem van kwaliteitszorg dat vooral gericht is op tevredenheid van studenten en de vorm van het onderwijs. In de ogen van het panel kan meer aandacht uitgaan naar verbetering van de inhoud van het onderwijs. Ook de terugkoppeling over verbetermaatregelen naar de (interne) stakeholders kan beter.

De opleiding hanteert een heldere systematiek voor toetsing. De gemaakte opdrachten die het panel heeft bestudeerd, zijn van een niveau dat verwacht kan worden van masterstudenten. Het panel heeft nog wel variatie geconstateerd in de diepgang van de motivaties van de beoordelingen. Ook de feedback aan de student verschilt soms in kwaliteit en kwantiteit. Met kalibreersessies probeert de opleiding de beoordelingen beter op elkaar af te stemmen. Het panel geeft de opleidingen enkele suggesties ter verbetering.

Het panel beoordeelt alle standaarden als voldoende en komt tot een positief eindoordeel ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding hbo-master Bestuurskunde (deeltijd en duaal) van de Hogeschool NCOI. Het panel adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Den Haag, 15 augustus 2016

Namens het panel ter beoordeling van de uitgebreide Toets nieuwe opleiding hbo-master Bestuurskunde van de Hogeschool NCOI,

dr. Jos Willems
(voorzitter)

dr. Noël Vergunst
(secretaris)

2 Werkwijze

De NVAO heeft een panel vastgesteld met de volgende samenstelling:

- Dr. Jos Willems, onderwijsadviseur en voormalig lid college van bestuur, Hogeschool Zuyd (*voorzitter*);
- Prof. dr. Marleen Brans, gewoon hoogleraar aan het KU Leuven Instituut voor de Overheid, Faculteit Sociale Wetenschappen, en bijzonder gastprofessor aan de Université Catholique de Louvain;
- Drs. Erwin van de Pol, docent Verandermanagement in de vastgoedsector, Haagse Hogeschool, en senior adviseur Rijnconsult, Houten;
- Drs. Agnes van der Linden, opleidingsmanager Pedagogiek a.i., Haagse Hogeschool, en onderwijsadviseur VanderLinden Consultancy;
- Nienke Bach Kolling BSc, student wo-ma Onderwijskunde, Universiteit Twente en student hbo-ba Opleiding tot leraar basisonderwijs, Saxion Hogeschool (*student-lid*).

Het panel is bijgestaan door Michèle Wera MA, beleidsmedewerker NVAO en procescoördinator, en dr. Noël Vergunst, coördinator afdeling onderwijsondersteuning, Radboud Universiteit, secretaris.

Bij de toetsing heeft het panel het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791) in acht genomen.

Het panel heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid. Op 18 mei 2016 is het panel bij elkaar geweest. Tijdens deze bijeenkomst zijn de eerste bevindingen van het panel besproken en nadere vragen geformuleerd voor de aanvrager. Een deel van deze vragen is vervolgens naar de aanvrager gestuurd met het verzoek de antwoorden op deze vragen, evenals een aantal aanvullende bijlagen, voorafgaand aan het locatiebezoek bij het panel aan te leveren. In bijlage 3 van dit adviesrapport is een overzicht opgenomen van documenten die het panel heeft ontvangen. Naar aanleiding van de aanvullende informatie heeft het panel per e-mail aanvullende vragen en opmerkingen uitgewisseld. Deze vragen zijn door de secretaris geïnventariseerd en zijn als input gebruikt voor het locatiebezoek.

Op 14 juni 2016 heeft het panel een locatiebezoek afgelegd. Tijdens dit bezoek is het panel in verschillende gespreksrondes van nadere informatie voorzien en zijn de vraagpunten aan de orde gesteld en in discussie gebracht. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 2. Na afloop van de gesprekken heeft het panel het geheel van bevindingen en overwegingen onderling besproken en vertaald naar voorlopige conclusies. Aan het eind van het bezoek heeft de panelvoorzitter die conclusies mondeling teruggekoppeld naar de opleiding.

Op basis van de bevindingen, overwegingen en conclusies heeft de secretaris een conceptadvies opgesteld dat aan de panelleden is voorgelegd. Vervolgens heeft het panel dit concept van commentaar voorzien, waarna de voorzitter het conceptrapport heeft vastgesteld op 22 juli 2016. Het adviesrapport is op 25 juli 2016 aan de opleiding voorgelegd ter controle op feitelijke onjuistheden. De opleiding heeft op 8 augustus 2016 gereageerd op het adviesrapport. Dit heeft geleid tot enkele correcties, waarna de voorzitter het definitieve rapport heeft vastgesteld op 15 augustus 2016. Het panel heeft dit advies in volledige onafhankelijkheid opgesteld en op 16 augustus 2016 aan de NVAO aangeboden.

3 Beschrijving

3.1 Algemeen

Instelling:	Hogeschool NCOI
Opleiding:	hbo-master Bestuurskunde
Varianten:	deeltijd, duaal
Graad:	Master of Arts
Locaties:	Almere, Amsterdam, Arnhem, Breda, Den Haag, Eindhoven, Rotterdam, Utrecht, Zwolle
Studieomvang:	60 EC
CROHO-onderdeel:	economie

3.2 Profiel instelling

Hogeschool NCOI, onderdeel van NCOI Opleidingsgroep, is een door het ministerie van OCW aangewezen rechtspersoon voor hoger onderwijs, die zich met erkende opleidingen en trainingen richt op werkenden. Hogeschool NCOI biedt sinds 2004 geaccrediteerde opleidingen aan op zowel hbo-bachelor- als hbo-masterniveau op diverse plaatsen in Nederland alsook Associate-degree-programma's. Ruim 4.000 professionals zijn aan Hogeschool NCOI verbonden. Elke masteropleiding heeft een kernteam bestaande uit een lector, kerndocent en de opleidings-manager. Het team is inhoudelijk verantwoordelijk voor de opleiding. De lector is tevens verantwoordelijk voor de onderzoekslijnen en wordt daarin ondersteund door een lid van de Academic Board.

Hogeschool NCOI kent twee adviserende organen. De Academic Board en een raad van advies. De Academic Board heeft als doel de kwaliteit van het hoger onderwijs van NCOI te verstevigen, mede door borging van de onderzoekskwaliteit en -ontwikkeling op basis van actualiteit, relevantie en aansluiting bij de inhoud van het onderwijsprogramma. Sinds 2013 heeft Hogeschool NCOI tevens een raad van advies. De Raad bestaat uit vertegenwoordigers uit het onderwijs en bedrijfsleven, en geeft NCOI advies over inhoud en strategie.

De gemiddelde masterstudent van NCOI is tussen de 35 en 50 jaar en heeft meestal een managementfunctie op strategisch niveau. De student volgt een hbo-masteropleiding om zichzelf nader te verdiepen in het werkveld waarin hij zich begeeft. Studenten studeren naast hun werk en de inrichting van het onderwijs is dusdanig dat studenten 's avonds, overdag of in het weekend onderwijs kunnen volgen in de plaats naar keuze. Daarnaast worden alle masterclasses van de hbo-masteropleiding modulair aangeboden, zodat de student zijn eigen studietempo kan bepalen.

3.3 Profiel opleiding

De hbo-master Bestuurskunde heeft als doel professionals die in het bestuurskundig domein werken diepgaande kennis, inzichten en vaardigheden bij te brengen op alle aspecten binnen dit domein. Deze kennis en vaardigheden dragen bij aan het optimaliseren van de professionele prestaties van de student. Het doel van de opleiding is om wo- of hbo-geschoolde professionals in de publieke sector, bij maatschappelijke organisaties of particuliere organisaties met een publieke taakstelling de gelegenheid te bieden zich op masterniveau te ontwikkelen.

Hierdoor kunnen zij actief bijdragen aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken door het voeren van beleid, het managen van organisaties en inter-organisatorische netwerken en het vormgeven van bestuurlijke arrangementen.

De hbo-master Bestuurskunde sluit aan bij de hbo-bachelor Bestuurskunde en is, al dan niet met een aanvullend instroomprogramma, ook toegankelijk voor andere bachelors.

NCOI biedt op het moment van de aanvraag als enige instelling in Nederland een hbo-master Bestuurskunde aan. NCOI biedt deze masteropleiding aan sinds 2013.

4 Beoordeling

Van toepassing is het Beoordelingskader voor de uitgebreide Toets nieuwe opleiding van de NVAO (2014, Nr. 36791). Het kader wordt gebruikt als de instelling niet beschikt over een positief oordeel over de instellingstoets kwaliteitszorg. De beoordeling is gericht op zeven vragen:

1. Wat beoogt de opleiding?
2. Met welk programma?
3. Met welk personeel?
4. Met welke voorzieningen?
5. Hoe wordt de kwaliteit geborgd?
6. Hoe wil de opleiding dit toetsen?
7. Zijn er voldoende financiële middelen?

Deze zeven vragen zijn vertaald in zeven onderwerpen en elf standaarden. Over de standaarden geeft het visitatiepanel een gemotiveerd oordeel op een driepuntsschaal: voldoet, voldoet ten dele of voldoet niet. Vervolgens geeft het panel een gemotiveerd eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel, ook op de driepuntsschaal: positief, positief onder voorwaarden of negatief.

Bij de beoordeling worden de volgende definities gehanteerd. Deze definities hebben zowel betrekking op de scores van de standaarden als op de scores van de opleiding in totaal.

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de basiskwaliteit.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de basiskwaliteit.

Indien een opleiding niet volledig nieuw is of omgevormd wordt, worden bij de oordeelsvorming ook de gerealiseerde eindkwalificaties betrokken.

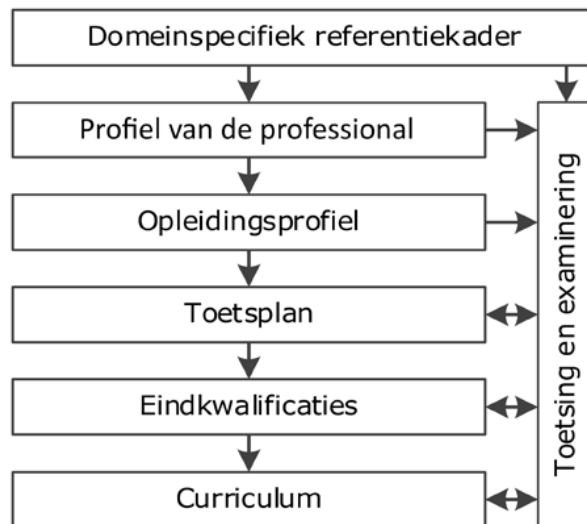
4.1 Beoogde eindkwalificaties

4.1.1 Standaard 1

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Bevindingen

Hogeschool NCOI hanteert een stapsgewijze ontwikkelsystematiek voor de opleiding (zie figuur 1). Dit houdt in dat een aantal stappen nauwgezet wordt doorlopen en dat iedere stap wordt afgesloten met een vastgesteld onderdeel van de opleiding. Op deze wijze worden, naar eigen zeggen van de opleiding, op systematische wijze gevalideerde eindkwalificaties ontwikkeld die de basis vormen voor het programma.

Figuur 1 ontwikkelingsystematiek

Voor het ontwikkelen van deze eindkwalificaties heeft NCOI deskresearch gedaan. Hierbij is een veelheid aan bronnen gebruikt: landelijke/wettelijke documenten met betrekking tot de hbo-master Bestuurskunde, literatuuronderzoek (zowel inhoudelijk als onderwijskundig/didactisch) en een analyse van (inter)nationale aanbieders van bestuurskundeopleidingen. Er is geen landelijk profiel voor de hbo-masteropleiding Bestuurskunde en er zijn geen andere aanbieders van een dergelijke opleiding in Nederland. NCOI heeft de landelijke profielen voor de hbo-bachelor Bestuurskunde als handvatten gebruikt voor deze master. Verder is gekeken naar academische opleidingen bestuurskunde binnen Nederland. Ook heeft de opleiding zich georiënteerd op internationale kaders van de European Association for Public Administration Accreditation (EAPAA), de European Group for Public Administration (EGPA) en de World Observatory of Teaching in Public Administration (WOTPA).

Een kernteam, bestaande uit de lector, kerndocent en de opleidingsmanager, heeft vervolgens in overleg met inhoudsdeskundigen en didactische ontwerpers een profiel van de bestuurskundige professional opgesteld. Dit profiel is in overleg met de werkveldcommissie vastgesteld.

In het profiel wordt een aantal trends van belang geacht:

- complex bestuur;
- mondige burgers;
- veranderende samenleving;
- binnen de muren van de overheid: verdergaande digitalisering en professionalisering;
- meer door minder in het publieke domein;
- internationalisering.

Verder zijn in het profiel van de opleiding de werkvelden beschreven en de rollen en functies van de bestuurskundige professional. Deze worden nader geconcretiseerd in de kerntaken en kernopgaven.

Kerntaken geven de essentie weer van wat een professional doet. In feite gaat het om de 'harde kern' van het werk van de bestuurskundige. Onder kernopgaven wordt verstaan kritische beroepssituaties, zoals problemen, dilemma's en/of kansen waar een bestuurskundige regelmatig mee in aanraking komt, die kenmerkend zijn voor het werk van de bestuurskundige.

Dit geheel van het beroepsprofiel en het opleidingsprofiel is vertaald naar eindkwalificaties. De eindkwalificaties van de hbo-master Bestuurskunde geven richting aan de invulling van het onderwijs. De masterclasses in het opleidingscurriculum sluiten aan bij de kennis, het inzicht en de vaardigheden die nodig zijn om aan de eindkwalificaties te voldoen.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn:

1. Onderzoeken: de student verricht praktijkgericht onderzoek naar bestuurskundige vraagstukken aansluitend bij de onderzoekslijnen van de opleiding;
2. Analyseren: de student analyseert vraagstukken op het terrein van beleid, management en bestuurlijke inrichting, met bijzondere aandacht voor de omgeving waarin deze bestuurskundige vraagstukken zich voordoen;
3. Oordelen: de student beoordeelt de informatie en inzichten die hij met behulp van analyses op het terrein van beleid, management en bestuurlijke inrichting heeft verkregen, om vervolgens – voor zover nodig – verbetervoorstellen te kunnen doen;
4. Ontwikkelen van beleid: de student ontwikkelt zelfstandig haalbaar (gelaagd) beleid op strategisch, tactisch en operationeel niveau;
5. Politiek-strategisch handelen: de student onderkent politiek-strategische keuzes voor maatschappelijke vraagstukken, weegt de particuliere belangen van partijen en de algemene belangen die bij deze vraagstukken aan de orde zijn, en ontwikkelt een handelingsperspectief;
6. Resultaatgerichte werken: de student stelt bij het plannen en uitvoeren van zijn werkzaamheden het te behalen resultaat centraal;
7. Communiceren: de student ontwikkelt een systematische aanpak voor de interne en externe informatievoorziening van (semi-)overheidsorganisaties;
8. Professioneel handelen: de student werkt op verantwoorde wijze (evidence-based, integer en ethisch) en reflecteert op zijn handelen.

Overwegingen

De opleiding heeft grondig en zorgvuldig verschillende trends geïdentificeerd die een rol spelen in het werkveld van de bestuurskundige. Het panel is van oordeel dat deze beschrijving van de trends een goed uitgangspunt vormt voor een actuele opleiding in de bestuurskunde. De beschreven trends zijn relevant en herkenbaar. Ook heeft men uitgebreid de verschillende rollen en taken beschreven en dit uitgewerkt in duidelijke eindkwalificaties. Een hbo-masteropleiding op het terrein van de bestuurskunde is nieuw in Nederland en kan derhalve een toevoeging vormen aan het aanbod van opleidingen en kan bijdragen aan de verdere professionalisering van de beroepsgroep.

De opleiding beoogt duidelijk een verdieping te bieden aan studenten met een bacheloropleiding en/of met werkervaring op het gebied van openbaar bestuur. De verdieping uit zich vooral in het doen van onderzoek, kritisch analyseren, communiceren, adviseren en politiek-strategisch handelen.

De specificatie van de beoogde eindkwalificaties is op overtuigende wijze ontwikkeld vanuit een analyse van actuele trends in de bestuurs- en beleidspraktijk, en van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied. De eindkwalificaties sluiten aan bij de wat het programma kernopgaven noemt en bereiden de studenten voor op een uitdagende en turbulente werkomgeving. Het panel trekt de conclusie dat de eindkwalificaties voldoende aansluiten bij (inter)nationale ontwikkelingen en dat afgestudeerden met het behalen van de eindkwalificaties voldoende zijn toegerust voor de arbeidsmarkt. Het masterniveau is door de opleiding voldoende overtuigend aangetoond. De opleiding heeft duidelijk als doel een meerwaarde te bieden ten opzichte van (hbo-)bacheloropleidingen Bestuurskunde.

Conclusie
Voldoet.

4.2 Programma

4.2.1 Standaard 2

De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.

Bevindingen

In de masterclasses krijgen studenten de kennis en vaardigheden aangereikt die nodig zijn om de beroepsvaardigheden en –houding te ontwikkelen. In het kernprogramma ligt de nadruk op processen rondom beleid, de maatschappelijke problematiek en de juridische aspecten van beleid en overheidsmanagement. De student oefent met de materie in de werkring.

Docenten brengen actualiteit in de masterclasses. Als er iets speelt in het nieuws, proberen docenten dit te verbinden met inhoud van de masterclass. In de opleiding staat de praktijk voorop en dat wordt gekoppeld aan de theorie.

Hogeschool NCOI heeft de volgende doelstelling van praktijkgericht onderzoek: 'Praktijkgericht onderzoek van NCOI is ondersteunend aan het hoger onderwijs, is gericht op het ontwikkelen van onderzoekend vermogen en draagt bij aan het realiseren van het eindniveau van de student.'

De lector heeft drie onderzoekslijnen opgesteld die zijn gevalideerd door de Academic Board. Studenten kiezen voor hun afstudeeronderzoek een onderwerp dat aansluit op een van deze onderzoekslijnen:

- instrumenten voor goed bestuur;
- nieuwe wegen naar beleid;
- wisselwerking tussen overheid en private sector.

Voor de masterclasses maken studenten praktijkopdrachten waar ook onderzoeks-vaardigheden aan bod komen. Daarnaast volgen studenten vier onderzoekslessen in de eerste fase en twee in de tweede fase.

Overwegingen

Het panel is positief over de inhoudelijke uitwerking van het programma en de afstemming daarvan op de ontwikkelingen en vraagstukken in de bestuurskunde. Dat is ook vertaald in onderzoekslijnen.

Volgens het panel worden studenten uitgebreid in staat gesteld om ervaring op te doen met de beroepspraktijk. De opleiding gaat er vanuit dat studenten hun eigen praktijk inbrengen. Het panel vindt dat dit programma een student voldoende voorbereidt op de beroepspraktijk. Het is van voldoende niveau en ook voldoende internationaal georiënteerd. Het panel is van mening dat sommige literatuur enigszins gedateerd is. Bij de onderzoeksvaardigheden ligt het accent sterk op het verzamelen van empirische gegevens. Er zou meer aandacht kunnen komen voor het analyseren van data en het beoordelen van de betrouwbaarheid van statistiek.

Conclusie

Voldoet.

4.2.2 Standaard 3

De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

De eindkwalificaties zijn verwerkt in de algemene leerdoelen van de masterclasses. De opleiding heeft de relatie tussen de eindkwalificaties en het programma weergegeven in enkele tabellen. Per masterclass zijn leerdoelen ontwikkeld en door de ontwikkelaar uitgewerkt in lesleerdoelen en het lesprogramma. De ontwikkelaar ontwikkelt de opdrachten op basis van de leerdoelen en de toetsmatrijs.

De opleiding bestaat uit een kernprogramma en een topprogramma. Studenten volgen zeven masterclasses, waarvan een keuzemasterclass. Alle studenten volgen in het kernprogramma de volgende masterclasses:

- Beleid en Proces,
- Management voor de Overheid en Non-Profit,
- Beleid en Maatschappij en
- Bestuursrecht en Beleid.

In het topprogramma volgt de student:

- Sturing in de Publieke Sector,
- Beleidsontwikkeling,
- Keuzemasterclass.

Het kernprogramma bestaat uit relevante masterclasses voor de dagelijkse werkpraktijk van de hbo-master Bestuurskunde. Aan het einde van het kernprogramma maakt de student een integrale opdracht, waarin hij de gevolgde masterclasses in verband brengt met onderzoek. In het topprogramma vindt verdieping plaats met vraagstukken op het gebied van bestuurlijke inrichting.

Masterclasses kunnen per fase in een willekeurige volgorde worden doorlopen. De masterclasses uit het tweede jaar bouwen gedeeltelijk voort op masterclasses uit het eerste jaar. Volgens de opleiding zit hier een inhoudelijk opklimmende complexiteit in en wordt van studenten geleidelijk meer eigen kennis en vaardigheden verwacht.

Overwegingen

Het programma is ontwikkeld vanuit de eindkwalificaties. Dat heeft geleid tot een relevant kernprogramma en een topprogramma waardoor studenten zich kunnen verdiepen en/of verbreden. De beschrijving van de verschillende masterclasses met de daarbij verplichte literatuur geeft een ruim voldoende beeld van de inhoud en het niveau van het programma. De samenhang wordt nagestreefd door de integrale opdracht en de scriptie. Doordat de studenten een relevante werkring hebben en/of relevante ervaring hebben, zullen zij ook in staat zijn de samenhang en relevantie van de onderdelen te zien. Het panel vraagt wel aandacht voor het bewaken van de opbouw in het programma. Uit gesprekken is gebleken dat studenten vakken uit het topprogramma kunnen volgen, terwijl ze het kernprogramma nog niet hebben afgerond. Vooral bij de lessen onderzoek kan dit voor de student storend zijn.¹

Het panel heeft gekeken naar de inhoud van de verschillende modules. Op basis daarvan constateert het panel enige overlap in het programma. Zo komt ethiek op twee plaatsen terug. Verder staan sommige hoofdstukken van handboeken bij het verkeerde onderdeel. De horizontale afstemming zou verbeterd kunnen worden, bijvoorbeeld tussen de modules *Beleid en Proces*, *Beleid en Maatschappij* en *Beleidsontwikkeling*. De curriculumcommissie zou kunnen zorgen voor de coördinatie van deze afstemming. Ook is het de vraag of de naam *Beleidsontwikkeling* wel de lading dekt van wat in de masterclass aan bod komt.

Het panel adviseert studenten niet alleen gebruik te laten maken van de eigen beroepspraktijk, maar ook van elkaars ervaringen en gebruik te maken van ontwikkelingen in andere landen.

Het panel komt tot de conclusie dat de inhoud van het programma studenten voldoende de mogelijkheid biedt om de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De verbeterpunten zijn besproken met de opleiding.

Conclusie

Voldoet.

4.2.3 Standaard 4

De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.

Bevindingen

Hogeschool NCOI richt zich op volwassenen met werkervaring en gaat uit van een actieve rol van de student bij het verwerken van informatie en het ontwikkelen van eigen kennis en vaardigheden. Deze kennis en vaardigheden worden verbonden aan al aanwezige informatie/voorkennis, om zo aan te sluiten op de eigen werkervaring. Dit sluit aan bij het principe waarbij studenten leren van anderen. Hiernaast is er ook plaats voor kennisoverdracht en denkprocessen los van interactie met anderen. Deze leerprocessen vinden plaats tijdens bijeenkomsten, de beroepscontext en de online leeromgeving. NCOI onderscheidt vijf pijlers in haar onderwijsmodel: de student centraal, praktijkgestuurd, kennisgestuurd, professioneel begeleid en flexibel georganiseerd.

¹ Opmerking instelling naar aanleiding van het conceptadviesrapport van 22 juli 2016: "Studenten moeten eerst het kernprogramma gevolgd hebben voordat ze vakken uit het topprogramma mogen volgen." (e-mail NCOI, 8 augustus 2016)

Overwegingen

Het panel heeft met belangstelling kennisgenomen van het didactisch concept van NCOI. Het verbinden van theorie en praktijk in een leeromgeving die bestaat uit bijeenkomsten, de beroepscontext en online leren, is geschikt voor een duale en deeltijdstudent die werkervaring heeft opgedaan en/of in de beroepspraktijk staat. Een duale student brengt de eigen beroepspraktijk in in de opdrachten en kan de geleerde theorie ook toepassen in het eigen werk. Studenten zonder relevante werkplek (deeltijd) moeten alsnog een bedrijf vinden waar zij hun opdracht kunnen uitvoeren. Deeltijdstudenten die onvoldoende relevante werkervaring kunnen inbrengen, kunnen voor de opdrachten ook gebruik maken van informatie van medestudenten. Ook is het waardevol dat studenten van elkaar kunnen leren.

Sommige studenten hechten vooral aan contactonderwijs en hebben minder behoefte aan onderwijs via de online leeromgeving. Het hebben van een online leeromgeving is ook als meerwaarde benoemd. Enkele studenten vinden de online leeromgeving e-connect onhandig en niet gebruikersvriendelijk. Studenten gebruiken andere kanalen om met elkaar te communiceren.

Het panel is van oordeel dat het gehanteerde didactisch concept voldoende past bij de aard en de ambities van de masteropleiding. Wel vraagt het panel expliciete aandacht voor de uitvoering van praktijkopdrachten door deeltijdse studenten die niet beschikken over een relevante werkplek.

Conclusie

Voldoet.

4.2.4 Standaard 5

Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Studenten die toegelaten willen worden tot de masteropleiding, hebben volgens het aanvraagdossier minimaal een hbo- of wo-bacheloropleiding afgerond op het gebied van Bestuurskunde, Management, Rechten of Management, Economie en Recht en minimaal twee jaar relevante werkervaring. Studenten die niet beschikken over de juiste vooropleiding, kunnen een 21+ toets aanvragen. De toelatingscommissie bepaalt op basis van deze toets of de student geschikt is voor de opleiding en of hij de Nederlandse taal voldoende machtig is. Dit is ook vastgelegd in (het opleidingsspecifieke deel van) de onderwijs- en examenregeling (OER). Alle studenten moeten in hun toelatingsdossier aangeven wat hun motivatie is.

Overwegingen

De opleiding heeft de toelatingscriteria vastgelegd in de OER. Bij aanmelding wordt studenten gevraagd bewijsstukken van hun vooropleiding te geven. Ook worden studenten doorgevraagd op hun motivatie.

Deze opleiding stelt de studenten in staat door te groeien in hun functie in het openbaar bestuur. Het panel is van mening dat de masteropleiding voldoende aansluit bij de vooropleiding van instromende studenten.

Conclusie
Voldoet.

4.3 Personeel

4.3.1 Standaard 6

Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.

Bevindingen

Hogeschool NCOI werkt voor de uitvoering van het onderwijs en de examinering in de opleiding uitsluitend met freelance professionals die verschillende rollen kunnen vervullen. Lesgeven, ontwikkelen van examens en beoordelen van examens zijn rollen die niet door één persoon voor één student/groep studenten worden uitgeoefend. Voor iedere rol (docent, ontwikkelaar, begeleider en beoordelaar) is een profiel vastgelegd. Dit profiel beschrijft het doel en de inhoud van de rol en de gestelde eisen (inclusief het niveau van de professional) en is leidraad voor het proces van werving en selectie tot en met beoordeling. Op basis van de beoordeling ontvangt de freelance professional een rating. Van iedere freelance professional wordt verwacht dat hij zijn vakinhoudelijke expertise zelf op peil houdt. NCOI faciliteert hierin niet.

Alle docenten die ingezet worden in kern- en topprogramma, hebben een academische graad, 53% heeft een masteropleiding en 47% is gepromoveerd. Het aandeel gepromoveerden onder de docenten van de keuzemasterclasses ligt op 21%. Streefdoelen zijn niet genoemd. De docenten hebben een achtergrond in verschillende disciplines, zoals bestuurskunde, bedrijfskunde en economie. Docenten publiceren regelmatig over hun vakgebied.

Overwegingen

Docenten worden aangenomen op basis van hun inhoudelijke achtergrond. Veel docenten hebben een adviesachtergrond. Een dome Deskundige lector is betrokken bij de inhoudelijke ontwikkeling van de opleiding en de onderzoekslijnen. Het huidige docententeam is voldoende gekwalificeerd om de opleiding te verzorgen. Wel adviseert het panel om het aandeel gepromoveerden te verhogen. Zo kan gemakkelijker de noodzakelijke koppeling worden gelegd met relevant en actueel onderzoek. Van gepromoveerde docenten mag ook verwacht worden dat zij een brugfunctie kunnen vervullen tussen de innovatieve ideeën en creativiteit van het werkveld.

Nieuwe docenten wordt gevraagd een proefles te geven. Ook komt regelmatig een collega van NCOI in de les om te observeren. De opleiding evalueert systematisch de kwaliteit van docenten en neemt indien nodig passende maatregelen. NCOI biedt in beperkte mate begeleiding van docenten en ziet professionalisering op het vakgebied vooral als een eigen verantwoordelijkheid van de docent. Deelname aan kalibreersessies doen docenten in hun eigen tijd. Didactische eisen aan docenten zijn niet geëxpliciteerd.

Het panel mist beleidsmatige aandacht specifiek gericht op personeel in een master-opleiding. Te denken valt aan de professionalisering van docenten en het beschikbaar stellen van tijd hiervoor, streefcijfers voor het aantal gepromoveerden, didactische eisen etc. Ook in het organisatiemodel van NCOI moet hiervoor ruimte zijn.

Het panel oordeelt standaard 6 als voldoende op basis van de vastgestelde kwaliteit en kwantiteit van het personeel. Wel ziet het panel nog een aantal verbetermogelijkheden.

Conclusie
Voldoet.

4.4 Voorzieningen

4.4.1 Standaard 7

De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

NCOI heeft eigen leslocaties in Utrecht, Amsterdam en Rotterdam en maakt elders gebruik van externe locaties. Voor de onderwijsondersteunende processen maakt NCOI gebruik van een online leeromgeving (e-connect). Het panel heeft toegang gehad tot deze leeromgeving.

NCOI stelt de literatuur ter beschikking aan studenten. Omdat de eigen bibliotheek niet toegankelijk is voor studenten, kunnen studenten gebruik maken van de Koninklijke Bibliotheek of een universiteitsbibliotheek.

De kwaliteit van de huisvesting en voorzieningen worden regelmatig geëvalueerd door NCOI.

Overwegingen

Het panel heeft een van de leslocaties bezocht en toegang gekregen tot de digitale leeromgeving. De evaluaties over de voorzieningen die het panel heeft ingezien, waren positief. In de voorlichting naar studenten wordt gecommuniceerd dat de opleiding gevolgd kan worden op negen locaties. In de praktijk biedt NCOI het meeste onderwijs in Utrecht aan. De opleiding zou (potentiële) studenten beter kunnen informeren over waar feitelijk de lessen plaatsvinden.

Studenten maken voor het onderwijs gebruik van de online leeromgeving. Studenten zijn kritisch over de gebruikersvriendelijkheid ervan, zoals het panel al eerder opmerkte onder standaard 4. Leren van en met elkaar past bij de doelgroep van werkenden maar lukt (nog) niet via de online leeromgeving. NCOI is zich hiervan bewust en werkt aan een verbeterd systeem

Het panel oordeelt dat huisvesting en materiële voorzieningen voldoen maar signaleert ook verbeterpunten.

Conclusie
Voldoet.

4.4.2 Standaard 8

De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

Gedurende de opleiding wordt de student inhoudelijk begeleid door docenten en in de afstudeerfase door de afstudeerbegeleider. Via de online leeromgeving (e-connect) kan de student in contact komen met de studieadviseur. De student kan bij zijn studieadviseur terecht met vragen over studievoortgang, studiekeuze en –advies, studieovertraging of tijdelijke onderbreking van de studie.

Via de online leeromgeving ontvangt de student informatie over data, tijdstippen en locaties van lessen en (her)examens, behaalde resultaten, documentatie, literatuur, opdrachten. Ook kunnen studenten via deze leeromgeving contact hebben met medestudenten en docenten.

Overwegingen

Studenten geven aan gebruik te maken van de online leeromgeving, maar vinden het niet erg aantrekkelijk om hier intensief gebruik van te maken. Voor onderlinge communicatie kijken studenten uit naar andere kanalen. Studenten met wie het panel sprak, waren tevreden over de begeleiding in alle fasen van de opleiding.

Conclusie

Voldoet.

4.5 Kwaliteitszorg

4.5.1 Standaard 9

De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.

Bevindingen

Het kernteam (opleidingsmanager, lector en kerndocent) is verantwoordelijk voor het invullen van het curriculum. Het kernteam stuurt de ontwikkelaars van de masterclasses inhoudelijk aan.

In 2015 is een curriculumcommissie ingericht voor deze masteropleiding. Zij heeft als doel jaarlijks de eindkwalificaties, de algemene leerdoelen en de minimaal in de opleiding te hanteren literatuur vast te stellen. De curriculumcommissie bestaat uit het kernteam plus een lid van de Academic Board, de kwaliteitsmanager en de manager hoger onderwijs.

Voor het meten en verbeteren van de kwaliteit, hanteert NCOI de PDCA-cyclus. De opleidingsmanager is verantwoordelijk voor de opleiding en verzamelt informatie over de opleiding, bespreekt deze met de curriculumcommissie en lost problemen op. De opleiding en de verschillende onderwijsseenheden worden periodiek geëvalueerd door de stakeholders. NCOI is gecertificeerd volgens ISO 9001-norm. De ISO-certificering betreft de beschrijving, vastlegging en toetsing van de processen, die te maken hebben met de organisatie, de ontwikkeling en de uitvoering van hoger onderwijs. De bewaking en borging van de processen vinden plaats door het uitvoeren van periodieke evaluaties.

Voor 2015-2016 heeft NCOI de volgende doelen vastgesteld:

- een afstudeerpercentage van 70% binnen de nominale studieduur keer 2 jaar;
- de gemiddelde tevredenheid van studenten over docenten is minimaal 8,0 (tienpuntsschaal);
- de gemiddelde tevredenheid van studenten over de dienstverlening is minimaal 8,0;
- de gemiddelde tevredenheid van studenten over de organisatie van het tentamen is 8,0;
- de gemiddelde tevredenheid van studenten over de leslocaties is minimaal 7,5;
- de gemiddelde tevredenheid van studenten over het studiemateriaal is minimaal 7,0.

De opleiding betreft structureel de stakeholders bij de verbetering van de kwaliteit: examencommissie, studenten, docenten, lector, academic board, alumni, beroepenveld en de opleidingsmanager. De mening van studenten wordt gevraagd in enquêtes en tijdens bijeenkomsten.

De opleiding is niet verplicht een opleidingscommissie in te stellen. De taken zijn elders belegd en NCOI spreekt regelmatig met studenten.

Het panel heeft tijdens het locatiebezoek gesproken met de opleidingsmanager, (kern)docenten, ontwikkelaars, beoordelaars, vertegenwoordigers van het werkveld, examencommissie en studenten.

Overwegingen

Het panel ziet dat NCOI duidelijke doelen stelt die ook regelmatig geëvalueerd en besproken worden. Een periodieke audit door externen is niet voorzien. Het panel heeft verslagen van evaluaties ingezien en geconstateerd dat systematisch wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering. Deze verslaglegging is evenwel erg summier en niet direct beschikbaar. Voor de stakeholders is daardoor niet altijd inzichtelijk welke verbetermaatregelen nodig zijn, welke zijn opgevolgd en met welk resultaat. De opleiding zou, bijvoorbeeld via de online leeromgeving, informatie over evaluaties en verbeteracties ter beschikking kunnen stellen aan studenten en docenten.

Het is het panel opgevallen dat NCOI streefdoelen formuleert voor de gemiddelde tevredenheid van studenten over de organisatie van tentamens, maar niet over de inhoud van het tentamen. In meer algemene zin lijkt kwaliteitszorg zich vooral te richten op de vorm eerder dan op de inhoud. NCOI vindt het belangrijk dat de logistiek en organisatie van de masterclasses goed verlopen.

Het panel stelt vast dat de verschillende stakeholders, en in ieder geval studenten, docenten, werkveld en examencommissie, betrokken zijn bij de verbetering van de kwaliteit. De nieuw geïnstalleerde curriculumcommissie (naast het kernteam) zou naar de mening van het panel primair aandacht moeten besteden aan de inhoud van de masteropleiding.

Conclusie

Voldoet.

4.6 Toetsing

4.6.1 Standaard 10

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

NCOI vindt toetsen van belang voor het bevorderen van het leerproces en het geven van informatie over de voortgang van de student in de opleiding. De uitgangspunten van het toetsbeleid zijn vastgelegd in de OER, het uitvoeringsreglement toetsing en examinering en in de handleidingen/ instructies ten aanzien van toetsing.

De examencommissie is verantwoordelijk voor het vaststellen of de student voldoet aan alle eisen die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van de graad.

Het kernteam heeft het toetsplan van de opleiding ontwikkeld en ter beoordeling voorgelegd aan de examencommissie. Het toetsplan geeft invulling aan toetsing en examinering van de opleiding en vormt de basis van het ontwerp van de opleiding. NCOI hanteert de opvatting dat het leren van de student wordt gestuurd door toetsing. Het toetsplan geeft inzicht hoe, dat wil zeggen in welke masterclasses, de student zich de eindkwalificaties van de opleiding eigen kan maken en met welke toetsvormen dit wordt getoetst.

De opleiding hanteert als toetsvormen voor de masterclasses: praktijkonderzoek, praktijkplan, examencase, mondelinge verdediging, essay en, afhankelijk van de keuze van de student, andere toetsvormen voor de keuzemasterclass. Door middel van de integrale eindopdracht van het kernprogramma en de afstudeeropdracht (scriptie) wordt praktijkgericht onderzoek getoetst.

In het toetsplan heeft de opleiding beschreven welke beoordelingscriteria zij hanteert. De opleiding heeft in toetsmatrijzen per masterclass vastgelegd welke leerdoelen op welk niveau, in termen van de taxonomie van Bloom, terugkomen in de lessen en het percentage van elk leerdoel als onderdeel van de cursus.

Het panel heeft enkele gemaakte opdrachten en beoordelingen kunnen inzien.

Overwegingen

De opleiding heeft een heldere systematiek voor de ontwikkeling van toetsen en hoe deze gerelateerd zijn aan de leerdoelen en eindkwalificaties. Er is een duidelijke scheiding tussen de rollen van ontwikkelaar, docent en beoordelaar. Ook de rollen en taken van de examencommissie en de ontwikkelaars zijn goed vastgelegd en gescheiden.

De opdrachten, die doorgaans bestaan uit praktijkplannen, praktijkonderzoeken en essays, zijn helder geformuleerd ten behoeve van studenten en beoordelaars.

De resultaten van de vooraf bestudeerde opdrachten van zittende studenten zijn van een niveau dat van masterstudenten kan worden verwacht. In het geval waarin een student faalde de vereiste standaarden te halen, heeft een herexamen geleid tot een merkbare verbetering van het resultaat. Het panel stelt vast dat de door de studenten ingezette onderzoeksmethoden zich beperken tot literatuurstudie, deskresearch en enkele interviews.

Van de studenten wordt ook verwacht om aan het einde van hun opdracht te reflecteren over hun leerproces en het bereiken van de leerdoelen, alsook over de relevantie van de resultaten voor de organisaties waarop ze van toepassing zijn. Deze reflecties zijn inzichtelijk en nuttig.

Voor Beleidsontwikkeling is de praktijkopdracht relevant, maar de relatie met de inhoud van de verschillende lesinhouden en literatuur is niet duidelijk. De inhoudelijke omschrijving van de masterclass stelt de bestuurskunde en bestuurskundige vraagstukken centraal, in mindere mate de beleidsanalytische. Bovendien bestaat mogelijke overlap met de opdracht van Beleid en Proces voor wat de totstandkoming van beleid betreft.

Het panel heeft ook enkele ingevulde beoordelingsformulieren bekeken. De beoordelingen zijn over het algemeen helder, maar er is wel variatie in de diepgang van de motiveringen van de beoordelingen. Sommige beoordelingen zijn substantieel onderbouwd, terwijl andere eerder beperkt blijven tot formele aspecten. Soms is niet inzichtelijk hoe de beoordelaar tot een cijfer komt. Verschillende beoordelaars lijken soms verschillende aspecten zwaarder te laten wegen dan andere. De opleiding wil de formulieren niet gebruiken als afvinklijstjes, maar tot een geïntegreerde en afgewogen beoordeling komen. Het panel vindt het van belang dat de beoordelingscriteria voldoende transparant zijn voor studenten en adviseert de opleiding deze actief te communiceren naar studenten. Ook de feedback verschilt soms in kwaliteit en kwantiteit. Hierin kan de opleiding nog een verbetering maken. De beoordelaars houden regelmatig kalibratiesessies. Op deze manier borgt de opleiding dat de beoordelingen aan de maat zijn.

Het panel beoordeelt de kwaliteit van de toetsing als voldoende mede op basis van de ingezijnde toetsen van zittende studenten, maar signaleert ook een aantal verbeterpunten. Deze zijn uitvoerig besproken met het (opleidings)management en de examencommissie.

Conclusie

Voldoet.

4.7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen

4.7.1 Standaard 11

De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.

Bevindingen

De OER voorziet in een garantieregeling van nominale studieduur keer 2 jaar. Hiermee is voor duale en deeltijdstudenten de geldigheidsduur 4 jaar. Dit geeft zowel de duale als deeltijdstudent voldoende tijd de opleiding volledig te doorlopen en af te ronden.

Overwegingen

Er zijn voldoende (financiële) middelen beschikbaar om de opleiding te ontwikkelen, te accrediteren en te laten uitvoeren. NVAO is reeds in het bezit van de accountantsverklaring van NCOI Opleidingen en van de meest recente, goedgekeurde jaarrekening.

Conclusie

Voldoet.

4.8 Algemene conclusie

De kwaliteit van de nieuwe opleiding is positief.

4.9 Aanbevelingen

Het panel doet de volgende aanbevelingen die uitvoerig zijn besproken met de opleiding en een positief eindoordeel niet in de weg staan:

- toetsing en beoordelingscriteria transparanter maken aan studenten;
- verbeteren van de samenhang tussen masterclasses, vooral tussen Beleid en Proces, Beleid en Maatschappij en Beleidsontwikkeling;
- beleidsmatige aandacht specifiek richten op personeel in een masteropleiding: het aandeel gepromoveerde docenten verhogen, tijd ter beschikking stellen voor professionalisering en expliciete streefcijfers formuleren;
- toezien op de kwaliteit van de ingebrachte werkervaring (duaal) en erover waken dat steeds voldoende materiaal uit de beroepspraktijk voorhanden is (deeltijd);
- docenten en studenten actief informeren via de online leeromgeving over uitkomsten en acties op basis van de evaluaties;
- verbeteren van de gebruikersvriendelijkheid van de online leeromgeving;
- eerlijkere voorlichting geven over locaties waar feitelijk lessen worden aangeboden in de praktijk.

4.10 Graad en CROHO-onderdeel

Het panel adviseert om de volgende graad aan de opleiding toe te kennen: MA.

Het panel adviseert het volgende onderdeel voor de opleiding: economie.

5 Oordelen

Onderwerp	Standaard	Oordeel
1 Beoogde eindkwalificaties	1. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.	voldoet
2 Programma	2. De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	voldoet
	3. De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	voldoet
	4. De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	voldoet
	5. Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	voldoet
3 Personeel	6. Het personeel is gekwalificeerd en de omvang ervan toereikend voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	voldoet
4 Voorzieningen	7. De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	voldoet
	8. De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	voldoet
5 Kwaliteitszorg	9. De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	voldoet
6 Toetsing	10. De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.	voldoet
7 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	11. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.	voldoet
Algemene conclusie	<i>Het visitatiepanel beantwoordt de vraag of de opleiding voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.</i>	positief

Bijlage 1 – Panel

Voorzitter

Dr. Jos Willems, onderwijsadviseur en voormalig lid college van bestuur, Hogeschool Zuyd (voorzitter). Jos Willems studeerde psychologie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen en promoveerde daar in 1987 op het proefschrift “Studietaken als instructiemiddel: Een onderzoek naar de sturende werking van opdrachten bij studieteksten vanuit een informatietheoretisch kader”. Hij was van 1974 tot 2002 werkzaam bij het IOWO als adviseur en onderzoeker in het hoger onderwijs op het terrein van onderwijsvernieuwing en kwaliteitszorg. De laatste acht jaren daarvan was hij directeur van het IOWO. Van februari 2002 tot december 2010 is Jos Willems lid geweest van het CvB van de hogeschool Zuyd met als portefeuilles Onderwijs, Onderzoek, Studentenzaken en Kwaliteitszorg. Hij is lid geweest van verschillende visitatiecommissies en panels t.b.v. Instellingstoetsen Kwaliteitszorg in Nederland en de accreditatie van opleidingen in Nederland en Vlaanderen;

Lid

Prof. dr. Marleen Brans, Gewoon Hoogleraar aan het KU Leuven Instituut voor de Overheid, Faculteit Sociale Wetenschappen en Bijzonder Gastprofessor aan de Université Catholique de Louvain. Ze studeerde politieke wetenschappen aan de KU Leuven en de University of Hull (UK) en promoveerde aan het Europees Universitair Instituut te Firenze, Italië. Zij doceert en voert onderzoek over beleidsontwerp en –evaluatie. Marleen Brans is academisch directeur van de KU Leuven Master in Overheidsmanagement en –Beleid en Master in European Politics and Policies. Ook is zij voorzitter van het accreditatiecomité van European Association for Public Administration Accreditation, en Vice-Voorzitter van International Public Policy Association.

Lid

Drs. Erwin van de Pol CMC RVGME (1957) studeerde geschiedenis en rechten in Amsterdam en Rome. Op een intermezzo in het diplomatenklasje van Buitenlandse Zaken na is hij 28 jaar werkzaam als organisatie-adviseur bij o.m. de TU Delft, KPMG en de Bestuursacademie Nederland. Van de Pol heeft een aantal prijzen gewonnen op zijn vakgebied en publiceerde enige honderden artikelen over maatschappelijke en bestuurlijke kwesties. Hij is verbonden aan Rijnconsult, de Associatie voor Examinering/NEMAS. Op de Haagse Hogeschool is hij docent verandermanagement in de vastgoedsector. Hij kent vanwege 30 jaar adviesaanbod aan overheidsinstellingen de praktijk van bestuurlijke instellingen en het speelveld daarin.

Lid

Drs. Agnes van der Linden, opleidingsmanager Pedagogiek a.i., Haagse Hogeschool, en onderwijsadviseur VanderLinden Consultancy. Agnes van der Linden heeft onderwijskunde gestudeerd aan de Rijkuniversiteit Leiden. Als consultant en interim manager heeft zij ruime ervaring met leren in bedrijfsorganisaties, overheid en onderwijs.

Student-lid

Nienke Bach Kolling BSc studeert Onderwijskunde aan de Universiteit Twente en volgt de Opleiding tot leraar basisonderwijs aan Saxion Hogeschool. Zij was eerder voorzitter en onderwijscommissaris bij de studievereniging voor Psychologie en Onderwijskunde en lid van de opleidingscommissie. Mevrouw Bach Kolling heeft ruime ervaring in het beoordelen van opleidingen en instellingen als student-lid van panels van de NVAO.

Het panel is bijgestaan door Michèle Wera MA, beleidsmedewerker NVAO en procescoördinator, en dr. Noël Vergunst, coördinator afdeling onderwijssteuning, Radboud Universiteit, secretaris.

Alle panelleden en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en onpartijdigheidsverklaring ingevuld en ondertekend.

Bijlage 2 – Locatiebezoek

Het panel heeft een bezoek gebracht aan de NCOI-locatie in Utrecht op 14 juni 2016 en volgde het onderstaande programma.

08.45 – 09.15 uur Vooroverleg panel en bestuderen documentatie (besloten)

09.15 – 09.45 uur Sessie 1 - Gesprek directie en management

- Mw. mr. M. (Martine) Pieters, directeur accreditatie & kwaliteit Hoger Onderwijs
- Dhr. W.A.C. (Wouter) Hommes MSc, manager Hoger Onderwijs
- Mw. L. (Linda) van Reenen - van Kampen BBA, manager Hoger Onderwijs

09.45 – 10.00 uur Korte pauze (besloten)

10.00 – 10.45 uur Sessie 2 – Gesprek inhoudelijk kernteam en opleidingsmanagement

- Mw. M.E. (Maudy) Dekker MSc, opleidingsmanager Hogeschool NCOI en lid kernteam
- Dhr. dr. mr. A.J.G.M (André) van Montfort, lector en lid kernteam
- Dhr. drs. E.H.M. (Emile) Vinken, kerndocent, lid kernteam, docent en beoordelaar
- Mw. ir. P. (Pauline) Zwart – van den Hatert MCM, lid kernteam, docent, beoordelaar en ontwikkelaar

10.45 – 11.00 uur Korte pauze (besloten)

11.00 – 11.45 uur Sessie 3 – Gesprek freelance docenten, ontwikkelaars en beoordelaars

- Dhr. mr. dr. P.J.J. (Peter) van der Kruit, docent, scriptiebegeleider, beoordelaar en ontwikkelaar
- Dhr. dr. mr. M.E. (Marcel) van den Heuvel, docent en beoordelaar
- Dhr. mr. M. (Mark) Boumans MPM, scriptiebeoordelaar en begeleider
- Mw. drs. J.B.M. (Ans) Westendorp, docent en beoordelaar

11.45 – 12.00 uur Korte pauze (besloten)

12.00 – 12.15 uur Sessie 4 – Toelichting online leeromgeving (OLO) en e-Connect

- Dhr. J.A.J. (Justus) van Ebbenhorst Tengbergen MBA, voorzitter centrale examencommissie, manager Kwaliteit en Innovatie
- Mw. L. (Linda) van Reenen - van Kampen BBA, manager Hoger Onderwijs

12.15 – 13.15 uur Lunch en bestuderen documentatie (besloten)

13.15 - 13.45 uur Sessie 5 – Gesprek vertegenwoordiging werkveld

- Dhr. drs. D.C. (Dick) Hagoort, lid werkveldcommissie
- Dhr. dr. ir. R. (Rens) Meijkamp, lid werkveldcommissie
- Dhr. drs. W.M. (Meüs) van der Poel, lid werkveldcommissie
- Dhr. drs. E. (Elias) de Haan, lid werkveldcommissie
- Dhr. mr. W. (Wijnand) van de Giessen, lid werkveldcommissie

13.45 – 14.00 uur Korte pauze (besloten)

14.00 – 14.45 uur Sessie 6 – Gesprek studenten

- Mw. D.M.S.A. (Daniella) Timmers (fase 1, dual)

- Mw. P.B.H. (Lianne) Roza (fase 2, dual)

14.45 – 15.00 uur Korte pauze (besloten)

15.00 – 15.45 uur Sessie 7 – Gesprek examencommissie en borging

- Dhr. prof. dr. D.J. (Jan) Eppink, voorzitter Academic Board

- Dhr. J.A.J. (Justus) van Ebbenhorst Tengbergen MBA, voorzitter centrale examencommissie, manager Kwaliteit en Innovatie

- Mw. drs. A.A. (Arline) Reijn-Kok, kwaliteitsmanager, voorzitter examencommissie domein management, economie, recht en bestuurskunde

- Dhr. drs. P.B.M. (Pieter) van Veen, lid examencommissie domein domein management, economie, recht en bestuurskunde

- Dhr. mr. H.J.C. (Herman) Poot, lid examencommissie domein management, economie, recht en bestuurskunde

- Mw. P. (Peternel) de Roon, teamleider studieservice Hogeschool NCOI en lid toelatingscommissie

15.45 – 17.30 uur Beraad panel (besloten)

17.30 uur Terugkoppeling bevindingen door panel

Bijlage 3 – Documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Informatiedossier Uitgebreide Toets Nieuwe Opleiding (TNO) hbo-master Bestuurskunde februari 2016 NCOI Hogeschool

Documenten beschikbaar gesteld voorafgaande het locatiebezoek

- Aanvullende informatie vooraf NCOI Locatiebezoek hbo-master Bestuurskunde, 8 juni 2016
- Toegang tot online leeromgeving e-connect
- Toetsplan HBO-master Bestuurskunde 2015-2016
- Toetsmatrijzen masterclasses

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Beleidsplan Hoger Onderwijs Hogeschool NCOI
- Toelatingsbeleid hbo-masteropleidingen NCOI Groep
- Formulieren toelating:
 - toelatingsdocument master;
 - aanvullende opleidingsverklaring master;
 - onderwijs- arbeidsovereenkomst master.
- Toelatingsdossiers
- Werkinstructie vrijstellingen
- Vrijstellingsdossier
- Beleidsplan freelance professionals NCOI Groep
- Functieprofielen freelance professionals, betrokken bij de opleiding:
 - lid werkveldcommissie;
 - kerndocent;
 - lector;
 - lesdocent;
 - materiaalontwikkelaar;
 - mee-lezer materiaalontwikkelaar;
 - beoordelaar opdracht;
 - beoordelaar mondeling;
 - beoordelaar mondeling;
 - afstudeerbegeleider (scriptiebegeleider en – beoordelaar);
 - lid examencommissie.
- Begeleiding freelance professionals
- Beleidsplan voorzieningen NCOI Groep
- Beleidsplan toegankelijkheid en studeerbaarheid voor studenten met een functiebeperking NCOI Groep
- Beleidsplan kwaliteitszorg NCOI Groep
- Kwaliteitshandboek NEN-ISO-9001:2008 Uitgiftedatum 03-02-2015
- Per masterclass evaluatieformulieren studenten en docenten
- Evaluatie-uitkomsten:
 - Notulen examencommissie domein Personeel en Communicatie;
 - Jaarverslagen examencommissie domein Management, Economie, Recht en Bestuurskunde.
- Verslaglegging vergadering centrale examencommissie

- Notulen overleggen met werkveldcommissie
- Basisprogramma materiaalontwikkeling
- Materiaal ontwikkelinstructie – snelle start
- Handleiding ontwikkeling in de online leeromgeving
- Toetsing & examinering
- Examenontwikkelinstructie – snel aan de slag
- Beoordelingswijzer moduleopdracht
- Beoordelingswijzer mondeling examen, incl. praktijkexamen
- Beoordelingswijzer integrale eindopdrachten en scripties
- Boeken van kern- en topprogramma
- Readers behorende bij kernprogramma
- Voorbeelden examenproducten

Bijlage 4 – Afkortingen

ba	bachelor
EC	European Credits (studiepunten)
hbo	hoger beroepsonderwijs
NCOI	Hogeschool NCOI
ma	master
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OER	Onderwijs- en Examenregeling
PDCA	Plan, Do, Check, Act
wo	wetenschappelijk onderwijs

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op uitgebreide toetsing van de nieuwe opleiding hbo-master Bestuurskunde van de Hogeschool NCOI.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 00
E info@nvaio.net
W www.nvaio.net

Aanvraagnummer 004551